

Основна школа „Петар Лековић” – Пожега

Школски програм

ЗА ПРВИ РАЗРЕД

РАЗРЕДНО ВЕЋЕ ПРВОГ РАЗРЕДА

ШКОЛСКА 2017/2018.

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

СВРХА ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- Уважавања плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- Развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске традиције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Наставни план за први разред основног образовања и васпитања

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

редни број	А - Обавезни наставни предмети	Фонд часова	
		недељни	годишњи
1.	Српски језик	5	180
2.	Страни језик – Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
укупно А		19	684
редни број	Б - Изборни наставни предмет	Фонд часова	
		недељни	годишњи
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Лепо писање	1	36
4.	Народна традиција	1	36
5.	Чувари природе	1	36
6.	Од играчке до рачунараде	1	36
укупно Б		2	36
укупно А+Б		21	72

Напомена:

- Ученик бира један од понуђених обавезних наставних предмета (Верска настава или Грађанско васпитање) и изучава га до краја школске године.
- Школа ће са листе изборних наставних предмета, поред обавезних изборних наставних предмета, понудити још три изборна, од којих ученик бира један предмет према својим склоностима и изучава га до краја школске године.

редни број	Облик образовно-васпитног рада	Фонд часова	
		недељни	годишњи
1.	Редовна настава	21	756
2.	Допунска настава	2	72
3.	Настава у природи	7 дана годишње	

Напомена:

- Настава у природи организује се за ученике од првог разреда, у трајању од 7 до 10 дана, уз писмену сагласност родитеља, за најмање две трећине ученика одељења. За ученике који не одлазе на наставу у природи школа ће организовати наставу.

редни број	Облик образовно-васпитног рада	Фонд часова	
		недељни	годишњи
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1 - 2	36 - 72
3.	Екскурзија	1 дан годишње	

Српски језик

Циљ и задаци

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Наставни предмет: **Српски језик**

Фонд часова: недељни - 5 годишњи - 180

Оперативи задаци:

- усвајање правилног изговарања гласова, гласовних скупова, речи и реченица;
- савладавање технике читања и писања на ћириличком писму;
- навикавање на употребу књижевног језика у говору и писању;
- формирање навике за читко, уредно и лепо писање;
- поступно увођење у доживљавање и разумевање књижевних текстова;
- уочавање врста књижевних дела према захтевима програма;
- усвајање основних књижевнотеоријских и функционалних појмова према захтевима програма;
- оспособљавање за усмено и писмено препричавање, причање и описивање према захтевима програма.

Оријентациони план часова по темама

Тема	Часови за обраду	Часови за утврђивање, понављање, вежбање, систематизацију	Часови за проверу	Укупан број часова за тему
1. Основе читања и писања				
- претходна испитивања				
- припрема за читање и писање	42	26		68
- почетно читање и писање				
- усавршавање читања и писања				
2. Језик	3	3	1	7
- граматика	2	2		4
- правопис	1	1	1	3
3. Књижевност				
- лирика				
- епика	51	6		57
- драма				
- популарни и информативни текстови				
4. Језичка култура (усмено и писмено изражавање)				
- препричавање	14	34		48
- причање				
- описивање				
- усмена и писмена вежбања				
Укупно (све од 1. до 4.)	110	69	1	180

Српски језик

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Основе читања и писања - претходна испитивања - припрема за читање и писање - почетно читање и писање - усавршавање читања и писања	чита; усмено излаже; приказује презентације, моделе, шеме, скице; демонстрира	слуша, посматра, прича, практично комуницира, манипулише сликама, ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља реченице чита текстове, активно учествује у причању, користи дечју штампу и непознате текстове, саставља причу, пише честитку и писмо, решава ребусе, пише по диктату, аутодиктат	дијалогска монолошка илустративна демонстративна рада на тексту писаних радова тимска настава

Образовни стандарди

Вештина читања и разумевања прочитаног	1CJ.1.2.1.	Влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста. Одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, где, када, колико и сл.). Препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту. Познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора, садржај, речник). Разуме дословно значење текста. Процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате. Чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије.
	1CJ.1.2.2.	
	1CJ.1.2.3.	
	1CJ.1.2.4.	
	1CJ.1.2.6.	
	1CJ.1.2.8.	
	1CJ.2.2.1.	
Писмено изражавање	1CJ.1.3.1.	Пише писаним словима ћирилице. Уме да се потпише. Пише кратким, потпуним реченицама једноставне структуре. Издаваја наслов, углавном се држи теме. Користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава. Користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синониме (нпр. да избегне понављање). Користи богат фонд речи (у односу на узраст).
	1CJ.1.3.2.	
	1CJ.1.3.5.	
	1CJ.1.3.6.	
	1CJ.1.3.8.	
	1CJ.2.3.8.	
	1CJ.3.3.5.	

Начин и поступак остваривања

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Језик - граматика - правопис	чита, усмено излаже, описује, образлаже, објашњава, приказује презентације, моделе, шеме, скице, демонстрира	препознаје слова, речи, реченице; игра се мењајући гласове у речима; вежба у изговарању обавештења, питања и заповести; вежба у изговору и писању гласова ч,ћ,њ,х,р	дијалогска монолошка илустративна демонстративна рада на тексту писаних радова тимска настава

Образовни стандарди

Писмено изражавање	1CJ.1.3.3.	Почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком Употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе. Издаваја наслов, углавном се држи теме
	1CJ.1.3.4.	
	1CJ.1.3.6	

ГраMATика и лексикологија	1CJ.1.4.3.	Препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, узвичне, упитне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне).		
	1CJ.1.4.4.	Препознаје антонимију.		
	1CJ.1.4.5.	Препознаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.).		
	1CJ.2.4.8.	Препознаје синонимију.		
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Књижевност - лирика - епика - драма - популарни и информативни текстови		чита; усмено излаже; описује; образлаже; објашњава; приказује презентације, моделе, шеме, скице, филмове; демонстрира	чита текстове; увежбава логичко читање; препознаје књижевна дела и њихове основне карактеристике; доживљава и разумева садржај књижевних текстова;	дијалoшка монолошка илустративна демонстративна рада на тексту писаних радова тимска настава
Образовни стандарди				
Књижевност	1CJ.1.5.1.	Препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме.		
	1CJ.1.5.2.	Препознаје књижевне врсте (бајку и басну).		
	1CJ.1.5.3.	Одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту.		
	1CJ.1.5.4.	Одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту.		
	1CJ.2.5.2.	Одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине – пословице, загонетке, брзалице).		
	1CJ.2.5.3.	Препознаје риму, стих и строфу у лирској песми.		
	1CJ.2.5.4.	Одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту.		
	1CJ.2.5.5.	Уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту).		
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Језичка култура (усмено и писмено изражавање) - препричавање - причање - описивање - усмена и писмена вежбања		чита, усмено излаже, описује, образлаже, објашњава	слуша, прича, препричава комуницира, активно учествује у причању, саставља причу, саставља и пише реченице, пише честитку и писмо, пише по диктату, аутодиктат	дијалoшка монолошка илустративна демонстративна рада на тексту писаних радова тимска настава
Образовни стандарди				
Говорна култура	1CJ.0.1.1.	Познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике.		
	1CJ.0.1.2.	Користи форме учтивог обраћања.		
	1CJ.0.1.3.	Казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. певушења или скандирања. Уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља.		
	1CJ.0.1.4.	Уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације.		
	1CJ.0.1.5.	Уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање.		
	1CJ.0.1.6.	Уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју.		
	1CJ.0.1.7.	Уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју.		

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да комуницира на основном нивоу страним језиком, у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења.

Настава страног језика треба да :

- подстакне потребу за учењем страних језика
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција,
- стимулише машту, креативност и радозналост,
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

Општи стандарди:

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући друге, стиче свест о значају свог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Задаци на нивоу језичких вештина:

Разумевање говора

Ученик треба да:

- препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију,
- разуме вербални садржај уз помоћ невербалне комуникације,
- разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама које чује уживо или са аудио визуелних записа.

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- препознаје слова, написане речи и реченице у вези са познатим појмовима,
- поштује правописне знаке приликом читања,
- разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове акценатује речи, поштује ритам и интонацију при говору и читању,
- даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ,
- описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама,
- репродукује, сам или у групи, кратке рецитације или бројалице и познате песме.

Интеракција

Ученик треба да :

- реагује вербално и невербално на постављена упутства и питања,
- поставља једноставна питања,
- изражава допадање и недопадање,
- учествује у заједничким активностима на часу,
- поставља питања и тражи разјашњење када нешто не разуме.

Писмено изражавање

Ученик треба да :

- поштујући правопис, преписује, допуњава и пише речи и краће реченице у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем,
- пише личне податке (име, презиме и адресу),
- прави спискове са различитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана...),
- допуњава честитку.

Знања о језику

Ученик треба да:

- препознаје основне граматичке елементе,
- користи језик у складу са нивоом формалности и комуникативне ситуације (на пр. Форме учтивости)
- разуме везу између сопственог знања и залагања и постигнућа у језичким активностима.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Разред: први

Наставни предмет: Енглески језик
 часова: 2

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд

Садржаји програма (област)	Бр. часова	Активности ученика у образовно васпитном процесу	Активности наставника у образовно васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма	Исходи	Корелација
<u>WELCOME TO HAPPY HOUSE</u>	9	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	поздрављање представљање, слушање и реаговање на упутства наставника	ученик уме да се представи и упозна, поштује норме понашања у одређеној ситуацији, уме да разликује име од презимена и да наброји чланове породице	ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура
<u>PENS AND PENCILS</u>	9	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	именовање предмета из непосредне околине, одговарање на једноставна питања, вербални или невербално реаговање на упутства наставника	уме да представи друга или другарицу, разликује имена предмета из непосредне околине, слуша кратка упутства наставника	математика, ликовна култура, физичко васпитање, српски језик, музичка култура

<u>COME AND PLAY</u>	10	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	даље обогаћивање речника, реаговање на подстицаје, груписање предмета по боји, развијање маште	разликује и именује боје, разликује и описује предмете по боји, уме да правилно наброји предмете који нису у непосредној близини	математика, грађанско васпитање, физичко васпитање, српски језик, музичка култура
<u>HAPPY CHRISTMAS</u>	3	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	честитање и изражавање лепих жеља, упознавање са туђим обичајима и културом и њихово уважавање	схвата разлике између својих и туђих обичаја, и кроз љубав према својима учи да поштује туђе, честита празнике	грађанско васпитање, верска настава, српски језик, музичка култура
<u>DRESSING UP</u>	9	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	усвајање новог и понављање старог вокабулара, описивање предмета по основу две особине-боје и величине, закључивање на основу датих информација	уме да именује делове тела и одговарајућу одећу, описује предмете, решава загонетке на основу упутства	ликовна култура, физичко васпитање, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура

<u>HAPPY BIRTHDAY</u>	10	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	честитање и прослављање усвајање норми лепог понашања и уважавања других, репродуковање кратких песама	уме да честита, адекватно се понаша	ликовна култура, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура
<u>BATHTIME</u>	10	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	даље усвајање вокабулара, правилна примена научног, описивање, изражавање припадања, разликовање стране тела	именује делове тела, уочава и повезује делове тела са одговарајућом одећом	грађанско васпитање, физичко васпитање, српски језик, музичка култура
<u>HAPPY EASTER</u>	2	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	честитање и прослављање усвајање норми лепог понашања и уважавања других	уме да честита, адекватно се понаша, поштује разлике у обичајима	грађанско васпитање, верска настава, српски језик, музичка култура

<u>ANIMAL</u> <u>FRIEND</u>	10	- слушање - репродуковање - реаговање на команде наставника - мануелне активности - игре - певање - класификовање и упоређивање - цртање по диктату - симулација по улогама	-презентација наставних садржаја -усмеравање активности ученика -подстицање ученика на увиђање, повезивање и примену садржаја -врши међупредметну корелацију наставних садржаја	-фронтални -колективни -индивидуални -индивидуализовани -рад у паровима -рад у групи	именоваље и описивање животиња и кућних љубимаца уз помоћ два и три описна придева, исказивање способности и припадања	исказује припадност, исказује допадање, исказује способност и неспособност, описује животињу, разликује животиње на основу припадности	ликовна култура, свет око нас, српски језик, грађанско васпитање, музичка култура

Математика

Циљ и задаци

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

Наставни предмет: **Математика**

Фонд часова: недељни- 5 годишњи-180

Оперативи задаци:

Ученици треба да:

- препознају, разликују и исправно именују облике предмета, површи и линија;
- посматрањем и цртањем упознају тачку и дуж и стекну умешност у руковању лењиром;
- на једноставнијим, конкретним примерима из своје околине уочавају односе између предмета по облику, боји и величини;
- успешно одређују положај предмета према себи и предмета према предмету;
- уочавају разне примере скупова, припадање елемената скупу и користе речи: "скуп" и „елемент”, усвајајући значење везивањем за примере из природног окружења детета;
- науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100, као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости;
- савладају сабирање и одузимање до 100 (без прелаза преко десетице), разумеју поступке на којима се заснивају ове операције, схвате појам нуле и уочавају њено својство у сабирању и одузимању, упознају термине и знаке сабирања и одузимања; науче да правилно користе изразе "за толико већи" и "за толико мањи";
- упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност сабирања (без употребе ових назива);
- савладају таблицу сабирања и да до нивоа аутоматизације усвоје технику усменог сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања;
- одређују непознати број у одговарајућим једнакостима искључиво путем "погађања";
- успешно решавају текстуалне задатке (с једном и две операције) у оквиру сабирања и одузимања до 100 (помоћу састављања израза, као и обратно, да на основу датог израза умеју да састављају одговарајуће задатке);
- упознају метар, динар и пару.

Оријентациони план часова по темама

Тема	Часови за обраду	Часови за утврђивање и понављање	Часови за проверу	Укупан број часова за тему
1. Предмети у простору и односи међу њима	9	3		12
2. Линија и област	6	6		12
3. Класификација предмета према својствима	3	1		4
4. Природни бројеви до 100	67	73	7	147
5. Мерење и мере	3	2		5
Укупно (све од 1. до 5.)	88	85	7	180

Математика

Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Предмети у простору и односи међу њима		показује, описује, образлаже, објашњава, приказује моделе, шеме, скице, презентације, филмове, демонстрира	посматра, уочава, именује повезује, упоређује	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова
Образовни стандарди				
Геометријска тела и фигуре	1MA.1.2.1	Уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, кру, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност).		
	1MA.1.2.3	Користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица.		
	1MA.2.2.1	Уочава међусобне односе геометријских објеката у равни.		
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Линија и област		показује, описује, образлаже, објашњава, приказује моделе, шеме, скице, презентације, филмове, демонстрира	посматра, уочава, именује повезује, упоређује	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова
Образовни стандарди				
Геометријска тела и фигуре	1MA.1.2.1	Уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, кру, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност).		
	1MA.1.2.3	Користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица.		
	1MA.2.2.1	Уочава међусобне односе геометријских објеката у равни.		
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Класификација предмета према својствима		показује, описује, образлаже, објашњава, приказује моделе, шеме, скице, презентације, филмове, демонстрира	посматра, уочава, упоређује, закључује, проверава	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова
Образовни стандарди				
Геометријска тела и фигуре	1MA.1.2.1	Уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, кру, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност).		
	1MA.1.2.2	Зна јединице за мерење дужине и њихове односе.		
	1MA.1.2.3	Користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица.		
	1MA.2.2.1	Уочава међусобне односе геометријских објеката у равни.		
	1MA.2.2.2	Претвара јединице за мерење дужине.		
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Природни бројеви до 100		показује, описује, објашњава, приказује моделе, шеме, скице, презентације, филмове, демонстрира, води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема	посматра, уочава, упоређује, закључује, проверава	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова

Образовни стандарди				
Бројеви до 1000	1MA.1.1.1	Зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој.		
	1MA.1.1.2	Рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде.		
	1MA.1.1.4	Уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом.		
	1MA.1.1.5	Уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде.		
	1MA.2.1.1	Уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем.		
	1MA.2.1.2	Уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју.		
	1MA.2.1.3	Сабира и одузима, рачуна вредност израза.		
	1MA.2.1.4	Рачуна вредност израза с највише две операције.		
	1MA.2.1.5	Уме да решава једначине.		
	1MA.3.1.1	Уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака.		
1MA.3.1.2	Зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.			
1MA.3.1.4	Уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми.			
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Мерење и мере		показује, описује, образлаже, објашњава, приказује моделе, шеме, скице, презентације, филмове, демонстрира води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема	упоређује, мери и процењује, примењује стечена знања, прави моделе	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова
Образовни стандарди				
Мерење и мере	1MA.1.4.1	Уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама.		
	1MA.1.4.4	Уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме.		
	1MA.2.4.1	Уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама.		
	1MA.2.4.3	Претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање.		
	1MA.2.4.5	Уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке.		

Свет око нас

Циљ и задаци

Основна сврха изучавања интегрисаног наставног предмета Свет око нас је да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају као и шире друштвене заједнице. Откривањем света код деце се развијају сазнајне способности, формирају се основни појмови и постепено се граде основе за систем појмова из области природе, друштва и културе. Истовремено стичу се знања, умења и вештине које им омогућавају даље учење. Активним упознавањем природних и друштвених појава и процеса подстиче се природна радозналост деце. Најбољи резултати постижу се уколико деца самостално истражују и искуствено долазе до сазнања - спознају свет око себе. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују. Кроз интерактивне социјалне активности они упознају себе, испољавају своју индивидуалност, уважавајући различитости и права других, уче се како треба живети заједно. Усвајањем елементарних форми функционалне писмености омогућује се стицање и размена информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење. Примена наученог подстиче даљи развој детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи и свету који га окружује и омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота.

Општи циљ интегрисаног наставног предмета Свет око нас јесте да деца упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.

Остали циљеви и задаци овог наставног предмета су:

- развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;
- усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- развијање еколошке свести.

Наставни предмет: **Свет око нас**

Фонд часова: недељни- 2 годишњи- 72

Оперативи задаци:

Ученици треба да:

- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- овладавање почетним техникама сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;
- подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно- развојним способностима;
- подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања;
- решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму;
- развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других;
- разумевање чињенице да је човек део природе и да својим поступцима утиче на природу, као и развијање способности препознавања човековог утицаја на здравље и животну средину.

Оријентациони план часова по темама

Тема	Часови за обраду	Часови за утврђивање, систематизацију	Часови за проверу	Укупан број часова за тему
1. Ја и други	8	1	/	9
2. Жива и нежива природа	25	17		42
- жива природа	10	6		16
- нежива природа	9	7	/	16
- веза живе и неживе природе	6	4		10
3. Оријентација у простору и времену	6	4	/	10
4. Култура живљења	8	3	/	11
Укупно (све од 1. до 4.)	47	25	/	72

Свет око нас

Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Ја и други		показује, описује, објашњава, приказује презентације, филмове, демонстрира, води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема	посматра, описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова рад на тексту
Образовни стандарди				
Друштво	1ПД 1.5.1. 1ПД 1.5.2. 1ПД 1.5.3. 1ПД 2.5.2.	Зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови. Зна основна правила понашања у породици, школи и насељу. Зна које људске делатности постоје и њихову улогу. Зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама.		
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Жива и нежива природа - жива природа - нежива природа - веза живе и неживе природе		показује, описује, објашњава, приказује презентације, филмове, демонстрира, води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема	посматра, описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова рад на тексту
Образовни стандарди				
Жива и нежива природа	1ПД 1.1.2. 1ПД 1.1.3. 1ПД 1.1.4. 1ПД 1.1.5. 1ПД 1.1.6. 1ПД 2.1.1. 1ПД 2.1.3. 1ПД 2.1.4. 1ПД 2.1.5.	Зна ко и шта чини живу и неживу природу. Зна заједничке карактеристике живих бића. Уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања. Препознаје и именује делове тела живих бића. Разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима. Разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима. Примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића. Зна улогу основних делова живих бића. Разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту.		
Материјали	1ПД 1.3.1. 1ПД 1.3.4. 1ПД 1.3.5. 1ПД 2.3.1. 1ПД 3.3.2.	Зна основна својства воде, ваздуха и земљишта. Зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност. Зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу. Зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање. Примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу.		
Екологија	1ПД 1.2.2. 1ПД 1.2.3. 1ПД 2.2.3. 1ПД 2.2.4.	Зна употребу вредност природних ресурса. Разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе. Зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса. Зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити.		
Држава Србија и њена прошлост	1ПД 1.6.1.	Зна основне облике рељефа и површинских вода.		

Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Оријентација у простору и времену		показује, описује, објашњава, приказује презентације, филмове, демонстрира, води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема	посматра, описује, уочава, истражује, експериментише, сналази се у простору и времену	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова рад на тексту
Образовни стандарди				
Кретање и оријентација у времену	1ПД 1.4.1.	Уме да препозна кретање тела у различитим појавама.		
	1ПД 1.4.2.	Зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти.		
	1ПД 1.4.4.	Зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век.		
	1ПД 1.4.5.	Уме да прочита тражене информације са часовника и календара.		
	1ПД 2.4.1.	Зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела.		
Садржај		Начин и поступак остваривања		
		Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Култура живљења		показује, описује, објашњава, приказује презентације, филмове, демонстрира, води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема	посматра, описује, уочава, истражује, експериментише, сналази се у простору и времену	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова рад на тексту
Образовни стандарди				
Друштво	1ПД 1.5.2.	Зна основна правила понашања у породици, школи и насељу.		
	1ПД 1.5.3.	Зна које људске делатности постоје и њихову улогу.		
	1ПД 1.5.4.	Зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите.		
	1ПД 1.5.5.	Зна поступке за очување и унапређивање људског здравља.		
	1ПД 2.5.2.	Зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама.		

Ликовна култура

Циљ и задаци

Циљ васпитно - образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;
- развијати моторичке способности ученика.

Наставни предмет: **Ликовна култура**
 Фонд часова: недељни-1 годишњи- 36

Оперативи задаци:

Ученици треба да:

- оспособљавати ученика да се служи средствима и техникама ликовно - визуелног изражавања који су доступни његовом узрасту;
- стварати услове за креативно опажање и тумачење предвиђених садржаја у првом разреду (облике и њихове квалитете, односе у видном пољу, светло и сенку, тактилност, цртани филм и стрип, разликовање појединих средина, дизајн, перформанс, преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем);
- мотивисати ученика да се слободно ликовно-визуелно изражава, својствено узрасту и индивидуалној способности и да маштовито представља свет око себе.

Оријентациони план часова по темама

Тема	Часови за обраду	Часови за вежбање	Укупан број часова за тему
1. Облици и њихови квалитети	4	2	6
2. Односи у видном пољу	6	4	10
3. Временски и просторни низови (цртани филм и стрип)	2	2	4
4. Светло и сенка	2	2	4
5. Тактилност	2	2	4
6. Изглед употребних предмета (дизајн)	2	2	4
7. Одређен предмет као подстицај за рад - перформанс	1	1	2
8. Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем	1	1	2
Укупно (све од 1. до 8.)	20	16	36

Ликовна култура

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Облици и њихови квалитети	показује, описује, образлаже, објашњава, приказује припремљени материјал, презентације, филмове, демонстрира, води ученике кроз процес откривања	посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара	дијалогска монолошка илустративна демонстративна писаних радова
Односи у видном пољу		слуша, разговара, црта, обликује, мисли	
Временски и просторни низови (цртани филм и стрип)		посматра, истражује, закључује, црта и слика	
Светло и сенка		посматра, опипава, објашњава, црта, слика, изражава, ствара	
Тактилност		слуша, опажа, имитира, прави	
Изглед употребних предмета (дизајн)		опажа, обликује, закључује	
Одређен предмет као подстицај за рад - перформанс			
Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем			

Музичка култура

Циљ и задаци

Циљ

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Наставни предмет: **Музичка култура**
Фонд часова: недељни- 1 годишњи- 36

Оперативи задаци:

Ученици треба да:

- певају по слуху;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- изводе музичке игре;
- свирају на дејим музичким инструментима.

Оријентациони план часова по темама

Тема	Часови за обраду	Часови за утврђивање, вежбање	Укупан број часова за тему
1. Извођење музике - певање; свирање	18	2	20
2. Слушање музике	11	2	13
3. Ставарање музике	1	2	3
Укупно (све од 1. до 3.)	30	6	36

Музичка култура

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Извођење музике – певање; свирање	показује, описује, образлаже, објашњава, свира, демонстрира покрет	уочава, слуша, пева, изражава се, комуницира, истражује, свира	дијалогска монолошка илустративна рада на тексту
Слушање музике	показује, описује, образлаже, објашњава, свира,	слуша, изражава се, уочава, истражује, закључује	
Ставарање музике	показује, описује, образлаже, објашњава, свира, демонстрира покрет	слуша, изражава се, истражује, ствара	

Физичко васпитање

Циљ и задаци

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Наставни предмет: **Физичко васпитање**
Фонд часова: недељни-3 годишњи- 108

Оперативи задаци:

Ученици треба да:

- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром;
- развијање координације, гipкости, равнотеже и експлозивне снаге;
- стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;
- стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;
- формирање и овладавање елементарним облицима кретања - „моторичко описмењавање”;
- стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

Оријентациони план часова по темама

Тема	Часови за обраду	Часови за вежбање	Часови за проверу	Укупан број часова за тему
1. Ходање и трчање	10	18	1	29
2. Скакања и прескакања	10	5	2	17
3. Бацања и хватања	10	7	1	18
4. Вишења, упори и пењања	10	3	1	14
5. Вежбе (скакања и прескакања) упором рукама	2	1	/	3
6. Вежбе равнотеже	2	3	/	5
7. Вежбе реквизитима	6	4	/	10
8. Ритмичке вежбе и народни плесови	8	4	/	12
Укупно (све од 1. до 4.)	58	45	5	108

Физичко васпитање

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Ходање и трчање	показује, објашњава, упућује, руководи	ходају и трче на различите начине, раде вежбе обликовања, играју се дечјих игара, ходају и трче користећи препреке брзо трче из различитих положаја	дијалoшка молошка демонстративна опонашања
Скакања и прескакања		скаче у месту на различите начине и у различитим положајима, скаче у кретању на различите начине, скаче удаљ, скаче увис, прескаче дугу вијачу на различите начине, одскачу, наскачу и прескачу шведску клупу, скакање и прескакање увежбава кроз игру „ластиша”	
Бацања и хватања		баца лопту на различите начине, баца лопту у различите циљеве, води лопту у месту и ходању, додаје и хвата лопту на различите начине, примењује бацања и хватања у различитим играма	
Вишења, упори и пењања		пењу се на различите начине и уз различите предмете и справе, пењу се у комбинацији са другим кретањима клечи, чучи, четвороножно се креће, изводи „свећу”, изводи колут напред, ради вежбе обликовања, изводи колут назад, игра се кроз мале полигоне	
Вежбе (скакања и прескакања) упором рукама		боком поред шведске клупе, упор и суножним одскоком наскок у упор чучећи, исто прескочити клупу.	
Вежбе равнотеже		ходају по линији на различите начине и различитим темпом, ходају по шведској клупи, напред, назад и у страну, лагано трче по шведској клупи или ниској греди, учествују у такмичењима	
Вежбе реквизитима		раде вежбе обликовања користећи палице, обруче и вијаче, трче и скачу заобилазећи реквизите, дижу и носе коцке на различите начине, играју се коришћењем реквизита	
Ритмичке вежбе и народни плесови		ритмички ходају и трче са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и одговарајућу музику, прескачу вијачу, увежбавају плес и коло	

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРОНАУКА)

Циљ и задаци

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се излагање хришћанског виђења живота и постојања света обавља у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све ово спроводи се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и на делатном плану, уз настојање да се доктриниране поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, са другим људима и са собом).

Задаци православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу као другој и друга чијој личности у односу на нас, као и отвореност и однос према другом човеку као икони Божијој, личности, такође, другачијој у односу на нас, те да се између ове две релације оствари узајамно зависна веза (свест о заједници);
- развије способност за постављање питања о целини и најдубљем смислу постојања човека и света, људској слободи, животу у заједници, феномену смрти, односу са природом која нас окружује и друго, као и одговарање на ова питања у светлу православне хришћанске вере и искуства Цркве;
- изграде способности дубљег разумевања и вредновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човечанства, као и достигнућа у разним областима стваралаштва (при чему се остварује комплементарност са другим наукама);
- помогне у одговорном обликовању заједничког живота са другима, у изналажењу равнотеже између властите личности и заједнице, у остварењу сусрета са светом (са људима различитих култура, религија и погледа на свет, са друштвом, са природом) и са Богом;
- изгради уверење да свет и све што је у њему створени су за вечност, да су сви створени да буду причасници вечног живота, те да из те перспективе код ученика развије способност разумевања, преиспитивања и вредновања сопственог односа према другом човеку као непоновљивом бићу и према творевини Божијој и изгради спремност на покајање.

Садржаји наставе православног катихизиса распоређени су по линеарно-концентричном (симбиотичком, спиралном) принципу. То значи да се у сваком разреду изабирају одређени раније уведени садржаји, а затим се у оквиру сваке теме, које ће се током дате године школовања низати у сукцесивном следу, врши се активизација претходно стечених знања и формираних умења. Наравно, у сваком разреду уводе се и потпуно нове теме, које ће послужити као ослонац за надограђивање знања у наредним разредима. След тема је у нижим разредима силазни (десцендентни), односно базира се на излагању материје према психолошкој приступачности, док је у вишим разредима основне школе узлазни (асцендентни), дакле темељи се на начелима теолошке научне систематике.

ПРВИ РАЗРЕД

Циљ наставе православног катихизиса у овом разреду јесте прихватање да је постојање израз заједништва личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- уоче да се кроз слободни однос љубави према некоме или нечему тај неко или нешто конкретизује, односно да постаје за нас јединствено и непоновљиво;
- уоче да љубав човека према другим људима и природи њима даје непоновљиву вредност и постојање;
- уоче да од онога кога заволимо зависи и наше постојање;
- науче да је човек икона Божија управо због тога што може да друга бића чини непоновљивим.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Увод
Заједница као основ живота
Заједница љубави Бога, човека и природе
Неизмерна љубав Божја-Христос се роди!
Црква-заједница са Богом
Христова љубав према човеку и свету
Наша брига о свету(творевини Божјој)

I разред основне школе

Наставна тема	Циљ	Исходи - ученик ће бити у стању да:	Наставне јединице
I УВОД	• упознавање ученика и вероучитеља • упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада • мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	<i>Когнитивни аспект:</i> • разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <i>Афективни аспект:</i> • ученик ће бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе	1. Уводни час - Учимо о нашој вери
Наставна тема	Циљ	Исходи - ученик ће бити у стању да:	Наставне јединице
II ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	• ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице	<i>Когнитивни аспект:</i> • опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) • препозна да не можемо једни без других • зна да нас љубав повезује са другима • прихвата друге личности и њихове особине • да се правилно осени крсним знаком • зна да је Бог Света Тројица (Заједница) • зна да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) <i>Афективни аспект:</i> • ученик ће пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • ученик ће желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима	1. Моја породица 2. Моја школа и другари 3. Ми смо део Божје породице (Цркве)

Наставна тема	Циљ	Исходи - ученик ће бити у стању да:	Наставне јединице
III ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	• пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви • пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога • пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом • омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин • ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство	<i>Когнитивни аспект:</i> • ученик сазнаје да заједница са Богом почива на слободи • да зна да је послушност израз љубави • препозна да је даривање плод љубави • да сазна да је молитва разговор са Богом • да се упозна са молитвом Оче наш • зна да је Бог Отац створио свет из љубави • препозна да је наш живот Божји дар • да зна да Бог жели да живимо у заједници са Њим <i>Афективни аспект:</i> • код ученика ће се развити жеља да љубав показује на конкретан начин • ученик ће бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом	1. Послушност 2. Даривање је израз љубави 3. Цео свет на дар (Бог све ствара из љубави); Ал` је леп овај свет-музика! 4. Оче наш – захваљујући Христу разговарамо са Богом

Наставна тема	Циљ	Исходи - ученик ће бити у стању да:	Наставне јединице
IV НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!	• пружити ученицима неопходно знање о доласку Спаситеља у свет • указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свету • пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави	<i>Когнитивни аспект:</i> • препознаје основе догађаје библијске приповести о Христовом рођењу • препознаје и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • препозна да је Витлејемска пећина слика Цркве • усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <i>Афективни аспект:</i> • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве	1. Бог долази у овај Свет 2. Христос се роди – Божић у мом дому 3. Како је Растко постао Св. Сава (опис н.ј. - Свако од нас љубављу и кроз заједницу са Богом иде путем Св. Саве) 4. Свети Сава, слава у школи и породици;

Наставна тема	Циљ	Исходи - ученик ће бити у стању да:	Наставне јединице
V ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	• пружити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве	<i>Когнитивни аспект:</i> • опише појединости библијске повести о стварању света • разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • зна зашто за Бога кажемо да је Творац • на елементарном нивоу објасни повезаност људи и природе • уочи да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • да зна да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <i>Афективни аспект:</i> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији	1. Бог ствара свет 2. Свет је наш дом (опис н.ј.- живот првих људи – жеља Божја да свет буде Црква) 3. Прихватимо дарове Божје (опис н.ј.- човек не прихвата дар, непослушност, себичност) 4. Где је љубав ту је Бог (опис н.ј. - у Цркви остварујемо јединство људи и природе са Богом) 5. Христова вечера са ученицима (опис н.ј. - Христови ученици - апостоли) 6. Литургија - окупљање Божје породице 7. Пост – стаза љубави

Наставна тема	Циљ	Исходи - ученик ће бити у стању да:	Наставне јединице
VI ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	• указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету • пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу	<i>Когнитивни аспект:</i> • да упозна Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препозна и разуме да је права љубав када је показујемо делима • усвоји садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ • опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу • препознаје и именује главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • опише прослављање Васкрса у својој породици • зна обичаје у вези са Васкрсом <i>Афективни аспект:</i> • ученици ће развити потребу да делима исказују љубав • код ученика ће се развити жеља да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника	1. Христова љубав према човеку и свету (садржај н.ј. - Милостиви Самарјанин; песмица: „Знаш ли ко те љуби силно“) 2. Препознајемо Христову љубав (садржај н.ј. - прича „Добро дрво“, Ш.Силверстејн) 3. Христос васкрсе! (опис н.ј. -новозаветно сведочанства)

Наставна тема	Циљ	Исходи - ученик ће бити у стању да:	Наставне јединице
VII НАША БРИГА О СВЕТУ (ТВОРЕВИНИ БОЖЈОЈ)	• омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку • подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи • установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса	Когнитивни аспект: • преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознаје и именује поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе Афективни аспект: • код ученика ће се развити жеља да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи	1. Човек домаћин у свету (опис н.ј.- свештеник твари - природе) 2. Радост служења 3. Љубав према људима и природи је љубав према Богу 4. Христос је узор Свима 5. Научили смо о нашој вери

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Настава православног катихизиса у I и II разреду основне школе треба да буде припрема ученика да прихвате да је постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу. Зато у настави треба користити она дечја искуства која на то указују. То се може остварити кроз приче, цртеже које ће деца сама цртати и на којима ће увек бити представљена бића у односу, тј. целина онога што се црта (нпр. родитељи, браћа, сестре, кућа, двориште све заједно; море и лађе на мору са птицама и сунцем итд. преко дружења и организовања таквих врста игара које ће указивати на заједницу са другим као основу постојања). Да би при том била избегнута опасност од схватања да свака врста заједнице може бити основ истинског постојања, треба увек имати на уму и истицати литургијско искуство заједнице и литургијску структуру која је утемељена на слободи, а не на природним нагонима.

Појмове као што су: Бог, личност, слобода, љубав, треба такође, увек тумачити на основу искуства заједништва са другим човеком, односно литургијског искуства заједништва. Кад говоримо о Богу, све треба тумачити у оквиру Литургије, њене структуре и радњи које се тамо одвијају. На тај начин ће се избећи апстрактност која је страна деци овог узраста и постићи то да се Бог сусреће и види кроз живе и конкретне чланове Литургије у једном догађају, што је суштина хришћанског учења о оваплоћењу Бога Сина, о томе да је личност заједница са Богом као са другом личношћу и да је слобода љубав према другој личности.

Конкретно у I разреду треба наглашавати:

- искуство љубави које чини да свет који нас окружује не буде маса, већ да га чине конкретна и непоновљива бића. Пример за ово дат је у причи *Љубав* у уџбенику: Епископ Игњатије, *Црквени словарь*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2002. Слични примери могу се наћи у књизи *Мали принц*, Егзиперија и у другим сличним књигама, као и у оквиру непосредних људских искустава;

- да биће са којим смо у заједници љубави постаје извор и нашег постојања као конкретне личности. Пример за ово дат је у причи *Извор нашег живота* у наведеном уџбенику.

Теме: *Човек је икона Божија и Бог је створио свет из љубави* треба објаснити на примеру из приче *Љубав* у наведеном уџбенику. Ученицима треба показати да кад човек неког заволи, односно кад оствари заједницу са неким, тада он за њега стварно и постоји, односно као да га човек својом љубављу ствара и то као конкретно и непоновљиво биће. Ту моћ једино имају Бог и људи, с том разликом да једино Бог може да ствара нешто из небића.

Теме: *Христос је посредник између Бога и света и Црква је заједница природе и људи кроз Христа с Богом* треба, такође, објаснити на основу искуства љубави према другом бићу. Када човек воли једно биће, онда у њему гледа и сва остала. Бог Отац највише воли свога Сина, Исуса Христа, и у њему види све људе као своје синове. Све што буде постало део ове заједнице Бога Оца и Сина, Исуса Христа, постаће драго и Богу и постојаће вечно. (Видети пример из приче *Даровање* у уџбенику. То треба повезати са догађајем крштења којим улазимо у Цркву као заједницу Христа са Богом Оцем, односно да се крштењем конституише Црква, заједница са Христом, у којој постајемо синови Божији и зато браћа међу собом).

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Оно што је најважније и што је основни циљ катихизиса јесте то да ученици постану чланови Литургијске заједнице. Јер, Литургија, као живо присуство Христа и као икона вечног постојања природе и човека, треба да да ипостас, односно да оцрквени и да да смисао нашем историјском живљењу. Зато треба, кад год је то могуће, ученике доводити, или упућивати на Литургијска сабрања.

У току сваке године, конкретно пре свих наилазећих великих празника, како Господњих, тако и Богородичиних и светитељских, треба упознати ученике са историјом настанка празника и садржином догађаја који се слави. Кад је реч о светитељским празницима посебну пажњу треба обратити Србима светитељима: Св. Сави, Св. Симеону, на празник Видовдан итд. Ученици би требало да се упознају и с личностима светитеља које славе као Крсну славу. (У ту сврху треба пре свега користити житија тих светитеља која се могу наћи и у: Јустин Поповић, *Житија светих*, Ћелије, Ваљево, а затим и осталу пригодну литературу).

Тakoђе, пре почетка Васкршњег поста, треба упознати ученике с његовом садржином и циљем, као и са богословском подлогом поста, и његовом важношћу за човека. (Најпогоднија литература за то јесте: А. Шмеман, *Велики пост*, Крагујевац, последње издање.)

Грађанско васпитање

Циљ и задаци

Циљ наставе „Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима” јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

Наставни предмет: **Грађанско васпитање**

Фонд часова: недељни- 1 годишњи- 36

Оперативи задаци:

- олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције
- успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање развоја сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања;
- проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника превладавања непријатних емоционалних стања; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других;
- подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика;
- подстицање групног рада, споразумевања и сарадње;
- развијање комуникативне способности и конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима;
- развијање креативног изражавања;
- упознавање ученика са дечјим правима;
- подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху.

Оријентациони план часова по темама

Тема	Укупан број часова за тему
1. Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције	2
2. Подстицање развоја сазнања о себи, о сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања	8
3. Изражавање и комуникација осећања; проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања.	10
4. Подстицање групног рада, договарања и сарадње.	2
5. Подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других.	3
6. Развијање комуникативне способности, конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима	5
7. Упознавање ученика са дечјим правима и подстицање и оспособљавање ученика за активну партиципацију у животу школе.	4
8. Евалуација	2
Укупно: (све од 1. до 8.)	36

Грађанско васпитање

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену	слуша, разговара, упознаје се	монологска дијалогска радионичарска
Подстицање развоја сазнања о себи, о сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања		слуша, разговара, црта, препознаје своја осећања и потребе, изражава своја искуства, игра се	монологска дијалогска радионичарска истраживачка
Изражавање и комуникација осећања; проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања.		слуша, разговара, илуструје, користи технике опуштања и вежбе кретања, игра асоцијације	илустративна дијалогска радионичарска истраживачка
Подстицање групног рада, договарања и сарадње.		слуша, разговара, закључује, препознаје, игра се	дијалогска радионичарска истраживачка игра улога
Подстицање социјалног сазнања, разумевање и прихватање међусобних разлика; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других.			
Развијање комуникативне способности, конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима		посматра, проверава, комуницира, разговара, игра се, имитирам	дијалогска радионичарска демонстративна игра улога
Упознавање ученика са дечјим правима и подстицање и оспособљавање ученика за активну партиципацију у животу школе.		слуша, разговара, црта, игра се	дијалогска радионичарска истраживачка игра
Евалуација		разговара, процењује, презентује	монологска дијалогска демонстративна

Лепо писање

Циљ и задаци

Циљ

Оспособљавање ученика за лепо писање и развој сензибилитета за препознавање писма упоредо са развојем моторичких способности, као и усвајање читког и уредног писања.

Задаци:

- усвајање правилног повлачења уских и широких, косих, усправних и положених линија;
- развијање способности за обједињавање линија у слова;
- развијање способности повезивања слова у речи и реченице;
- упућивање ученика у коришћење различитих материјала и подлога за писање;
- оспособљавање ученика за припремање материјала за писање;
- развијање моторичких способности у процесу лепог писања.

Наставни предмет: **Лепо писање**

Фонд часова: недељни- 1 годишњи- 36

Оријентациони план часова по темама

Тема	Укупан број часова за тему
1. Писање	6
2. Облици и њихови квалитети	7
3. Односи у видном пољу	8
4. Контраст	5
5. Разне врсте знакова и симбола	10
Укупно: (све од 1. до 5.)	36

Лепо писање

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Писање	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује,	посматра, уочава, правилно повлачи линије обједињује, повезује	дијалогска илустративна текстуална оперативна
Облици и њихови квалитети	анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања	посматра, опипава, објашњава, пише, изражава, ствара	дијалогска илустративна текстуална самосталан рад демонстративна
Односи у видном пољу		посматра, закључује, црта, слика, мисли, креира	дијалогска илустративна
Контраст		посматра, уочава, закључује, илуструје	текстуална самосталан рад демонстративна кооперативна
Разне врсте знакова и симбола		посматра, уочава, пише, илуструје, ствара	демонстративна илустративна стваралачка

Народна традиција

Циљ и задаци предмета

Један од пресудних разлога за формирање наставног предмета Народна традиција јесу алармантни извештаји истраживача (етнолингвиста, етнолога, фолклориста, етномузиколога) који упозоравају на убрзано одумирање многих важних елемената традицијске културе и њихов нестанак из праксе, оптицаја и – најзад - из живота самог.

Директно увођење најмлађих нараштаја кроз одговарајућу наставу усмерену на ревитализацију традиције, један је од начина да се то спречи или макар одложи. Правилним, одмереним и правовременим пласирањем информација о народној традицији постижу се и многа друга добра, као што су стицање свести о себи самом и свом месту у свету сличних и различитих, формирање представе о континуитету и укоренености и сл.

Концепција наставе овог изборног предмета посебан нагласак ставља на локалну народну традицију, чиме се у мултинационалној и мултиконфесионалној средини, каква претеже у Србији, чувају права и особености мањина и њихов идентитет.

Намера је да се ученику овај изборни предмет понуди од првог разреда, али се отвара могућност и за опредељење почетком наредног циклуса све до краја општег образовања.

Циљ:

Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.

Задаци:

Усвајање елементарних знања о:

разлици између фолклорног и актуелног окружења, и то кроз:

- упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке, легенде, приче, песме, пословице);
- упознавање са дечјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице итд.);

- усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима (различити за сваки разред у првом циклусу);

годишњем циклусу, и то кроз познавање:

- основних разлика између градског и сеоског начина живота,
- основних сезонских радова,
- основних обичајно-обредних радњи везаних за те радове,
- основних и општих празника,
- обичајно-обредних радњи везаних за те празнике.

Наставни предмет: Народна традиција

Фонд часова: недељни- 1 годишњи- 36

Оперативи задаци:

- упознавање основних елемената дечјег фолклора (игре и кратке текстуалне форме);
- овладавање декоративним елементима главних (најопштијих) фолклорних празника (верских и сезонских) везаних за годишњи циклус;
- стицање елементарних знања о носећим наставним мотивима (хлеб и биљке).

Оријентациони план часова по темама

Тема	Укупан број часова за тему
1. Питај своју баку	6
2. Радови и празници	20
3. Зимски хлебови и пролећно биље	10
УКУПНО: (све од 1. до 3.)	36

Народна традиција

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Питај своју баку	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, постављање занимљивих питања	слуша, разговара, истражује, сазнаје, сакупља	монологска дијалогска демонстративна илустративна истраживачка стваралачка
Радови и празници		слуша, разговара, прави, игра се, пева и плеше	монологска дијалогска демонстративна игре стваралачка
Зимски хлебови и пролећно биље		слуша, разговара, сазнаје, посматра, меси, шара, посећује, прави венчиће, бере босиљке, игра се	монологска дијалогска демонстративна илустративна истраживачка стваралачка игра

Чувари природе

Циљ и задаци

Циљ

Развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

Задаци:

- упознавање појма и основних елемената животне средине;
- уочавање и описивање основних појава и промена у животној средини;
- уочавање и описивање појава које угрожавају животну средину;
- развијање одговорног односа према себи и према животној средини;
- развијање навика за рационално коришћење природних богатстава;
- развијање радозналости, креативности и истраживачких способности;
- развијање основних елемената логичног и критичког мишљења.

Наставни предмет: **Чувари природе**

Фонд часова: недељни- 1 годишњи- 36

Оријентациони план часова по темама

Тема	Укупан број часова за тему
1. Животна средина	7
2. Природне појаве и промене у животној средини	7
3. Загађивање животне средине	8
4. Заштита животне средине и заштита здравља	14
Укупно: (све од 1. до 4.)	36

Чувари природе

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Животна средина	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује,	слуша, разговара, посматра, открива, сазнаје, илуструје, прави	дијалошка демонстративна партиципативна истраживачка
Природне појаве и промене у животној средини	анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, постављање	разговара, посматра, сазнаје, илуструје, прати, уочава, бележи	илустративна игра
Загађивање животне средине	занимљивих питања, организује и усмерава извођење огледа	посматра, сазнаје, слуша, илуструје, прати, уочава, бележи, презентује	дијалошка демонстративна илустративна истраживачка
Заштита животне средине и заштита здравља	усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, постављање занимљивих питања	слуша разговара, бележи, користи, истражује, илуструје, игра се и имитира	дијалошка текстуална истраживачка илустративна игра улога

Од играчке до рачунара

Циљ и задаци

- Развијање алгоритамског начина мишљења
- Оспособљавање ученика за правилно и самостално коришћење рачунара и софтвера за цртање
- Оспособљавање за безбедно коришћење интернета
- Развијање навике правилног седења за рачунаром и временски ограниченог коришћења рачунара/интернета

Наставни предмет: **Од играчке до рачунара**

Фонд часова: недељни- 1 годишњи- 36

Оријентациони план часова по темама

Тема	Укупан број часова за тему
1. Алгоритамски начин мишљења	16
2. ИКТ	16
3. Безбедност	4
Укупно: (све од 1. до 4.)	36

Од играчке до рачунара

Садржај	Начин и поступак остваривања		
	Активности наставника	Активности ученика	Наставне методе
Алгоритамски начин мишљења	усмерава, сугерише, ствара ситуацију, наводи на повезивање и примену знања, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира,	слуша, разговара, посматра, открива, сазнаје, бележи, уочава, примењује	дијалогска, демонстративна, истраживачка, илустративна, стваралачка, игра, учење путем открића и решавања проблема
ИКТ			
Безбедност			

Наставни предмет: Час одељенског старешине

Фонд часова: недељни-1 годишњи- 36

Оперативи задаци:

- Понашање ученика и развој хуманизације међу људима;
- Елиминисање утицаја који штетно делују на здравље;
- Подстицање ваннаставних активности;
- Подстицање социјалног сазнања;
- Упознавање са дечјим правима;
- Развијање креативности;
- Олакшавање адаптације у школи;
- Развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;
- Реализација садржаја и остваривање задатака подручја здравственог васпитања;
- Превенција малолетничке деликвенције;
- Заштита деце од насиља

Час одељенског старешине

Време реализације	Садржај рада	Начин реализације	Носиоци реализације
Септембар	1. Срећан почетак школске године; упознавање са ученицима	разговор	одељењски старешина ученици
	2. Упознавање са кућним редом и просторијама у школи		
	3. Правила понашање у школи		
	4. Другарство у одељењу		
Октобар	5. Постаћу члан Дечјег савеза	разговор едукативна радионица	одељењски старешина ученици стручни сарадник Дечји савез сарадници Завода за јавно здравље
	6. Распоред дневних активности (радне навике, однос према обавезама, одмор, игра)		
	7. Навике у вези са правилном исхраном		
	8. Здравље и лична хигијена		
	9. Буквар дечјих права		
Новембар	10. Зашто је спорт важан за здравље	разговор	одељењски старешина ученици
	11. Толеранција према разликама		
	12. Уз игру се лепше расте, омиљене игре		
Децембар	13. Упознавање са радом школске библиотеке	разговор	одељењски старешина ученици
	14. Шта је солидарност		
	15. Шта може да наруши здравље		
	16. Како да уредимо нашу учионицу		
Јануар	17. Прослављамо Нову годину	разговор	одељењски старешина ученици
	18. Безбедно понашање у кући, школи, саобраћају		
	19. Мој први зимски распуст		
Фебруар	20. Школска слава-Свети Сава	разговор	одељењски старешина ученици
	21. Прочитао сам на распусту		
	22. Шта да учинимо да нам успех буде бољи		
Март	23. Покажи шта знаш	разговор едукативна радионица	одељењски старешина ученици стручни сарадник
	24. Направићу поклон, обрадоваћу маму		
	25. Кроз игру сам научио		
	26. Развијање пријатељства са другом децом		
Април	27. Како решавамо сукобе	разговор демонстрација	одељењски старешина ученици
	28. Одговоран однос према природи		
	29. Неки проблеми у понашању (лаж и крађа)		
Мај	30. Моји родитељи и ја	разговор едукативна радионица	одељењски старешина ученици стручни сарадник
	31. Понашање на јавном месту		
	32. Уређење школског простора		
	33. Агресивно понашање: претња, уцене, физички обрачуни		
Јун	34. Понашање у игри са вршњацима	разговор	одељењски старешина ученици
	35. Излет, упознајмо околину		
	36. Радујемо се распусту		

Корелација међу предметима		Српски језик				Математика				Свет око нас				Ликовна култура	Музичка култура	Физичко васпитање	Лепо писање	Народна традиција	Чувари природе	Од играчке до рачунара	Грађанско васпитање	Час одељењског старешине
		Основе читања и писања	Језик	Књижевност	Језичка култура	Предмети у простору и односи међу њима	Линија и област	Класификација предмета према својствима	Природни бројеви до 100	Мерење и мере	Ја и други	Жива и нежива природа	Оријентација у простору и времену									
Српски језик	Основе читања и писања																					
	Језик																					
	Књижевност																					
	Језичка култура																					
Математика	Предмети у простору и односи међу њима																					
	Линија и област																					
	Класификација предмета према својствима																					
	Природни бројеви до 100																					
	Мерење и мере																					
Свет око нас	Ја и други																					
	Жива и нежива природа																					
	Оријентација у простору и времену																					
	Култура живљења																					
Ликовна култура																						
Музичка култура																						
Физичко васпитање																						
Лепо писање																						
Народна традиција																						
Чувари природе																						
Од играчке до рачунара																						
Грађанско васпитање																						
Час одељењског старешине																						

Напомена: Корелација међу наставним предметима се реализује у зависности од индивидуалног начина рада наставника и наставних средстава.

Допунска настава из Српског језика

тема	Циљеви и задаци	Активности ученика	Активности наставника	Наставне методе
Учење читања и писања	-правилно изговарање гласова -правилно интонирање реченице	-именује и чита слова -прави речи од слова -составља реченице од речи -чита текстове	-усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања	-демонстративна -текстуална -дијаложка
граматика	-правилно изговарање гласова, речи и реченица -поштовање тачке, упитника и узвичника	-препознаје слова, речи и реченице -игра се мењајући гласове у речима -вежбање у изговарању обавештајних, упитних и узвичних реченица -вежбање у изговарању и писању гласова Ч, Њ, Џ, Ђ, Х, Р	-усмерава, наводи, анализира, ствара ситуацију, поставља проблем, подстиче, дискутује, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања	-демонстративна -текстуална -дијаложка
правопис	-правилна употреба великог слова (на почетку реченице, у писању имена и презимена, једночланих географских назива) -правилна употреба тачке, упитника и узвичника	-започиње реченицу великим словом -пише лична имена и презимена и једночлана имена географских појмова -употребљава тачку, упитник и узвичник -пише по диктату	-усмерава, наводи, анализира, ствара ситуацију, сугерише, поставља проблем, постиже, дискутује, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања	-демонстративна -текстуална -дијаложка

Допунска настава из Математике

тема	Циљеви и задаци	Активности ученика	Активности наставника	Наставне методе
Предмети у простору и односи међу њима	-оријентисати се у простору користећи одреднице: горе, доле, изнад, испод, лево, десно -разликовати и именовати геометријска тела -одредити положај предмета	-посматра -уочава -именује	-усмерава, мотивише, сугрише, ствара ситуацију, подстиче, поставља проблем, дискутује, анализира, координира, наводи на повезивање и примену знања, подстиче на логичко мишљење, развија кооперативност	-демонстративна -дијаложка -илустративна -истраживачка
Линија и област	-разликовати и именовати тачку, дуж и линију -умети да их нацрта, овладати руковањем геометријским прибором -упоређивати по облику и дужини	-разликује -именује	-усмерава, мотивише, сугрише, ствара ситуацију, подстиче, поставља проблем, дискутује, анализира, координира, наводи на повезивање и примену знања, подстиче на логичко мишљење, развија кооперативност	-демонстративна -дијаложка -илустративна -истраживачка
Природни бројеви до 100	-користи математичке термине: скуп, елемент -уочити једноставне правилности -читати, писати и упоређивати бројеве 0-100 -употребљавати знаке једнакости и неједнакости -савладати сабирање и одузимање до 100 -схватити појам броја 0	-посматра -групише -пребројава -броји -сређује по редоследу	-усмерава, мотивише, сугрише, ствара ситуацију, подстиче, поставља проблем, дискутује, анализира, координира, наводи на повезивање и примену знања, подстиче на логичко мишљење, развија кооперативност	-демонстративна -дијаложка -игра -истраживачка -текстуална
Мерење и мере	-упознати јединице мере: метар, динар, пара -знати вредност новчаница и поступак плаћања -мерити дужину: стопама, кораком...	-упоређује -мери и процењује	-усмерава, ствара ситуацију, сугрише, поставља проблем, подстиче, дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, подстиче на логичко мишљење, развија кооперативност	-илустративна -демонстративна -експериментална -игра

Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности

Друштвене активности	Начин и поступак остваривања		
	активности	методе	циљеви и задаци
-радионице -обележавање значајних датума -учешће у пројектима школе и локалне заједнице	-израда паноа -посете -изложбе	-дијалoшка -метода практичних радова -текстуална -кооперативна	-сарадња са локалном заједницом -развијање свести о здравом начину живота и очувању животне средине -поштовање разлика и уважавање својих и туђих потреба
Техничке активности	Начин и поступак остваривања		
	активности	методе	циљеви и задаци
-уређење школског простора -израда паноа, зидних новина, поводом значајних датума -припремање потребног за школске приредбе	-чишћење -купљење папирића -сечење, лепљење -цртање, сликање	-дијалoшка -метода практичних радова -демонстративна -кооперативна	-развијање креативности, стваралачког рада, уредности, прецизности, изграђивање личних критичких ставова према загађењу животне средине
Хуманитарне активности	Начин и поступак остваривања		
	активности	методе	циљеви и задаци
-акције и помоћ -јесењи и пролећни крос -сарадња са црвеним крстом	-прикупљање добровољних новчаних прилога, школског прибора, играчака... -припреме за крос -посете	-дијалoшка -демонстративна -кооперативна	-развијање хуманог односа -поштовање разлика и разумевање туђих потреба -развијање такмичарског духа
Спортске активности	Начин и поступак остваривања		
	активности	методе	циљеви и задаци
-организовање спортских такмичења одељењска, школска, међушколска	-игра -различити облици кретног изражавања	-дијалoшка -демонстративна -кооперативна	-развијање такмичарског духа -развијање спретности и различитих физичких способности
Културне активности	Начин и поступак остваривања		
	активности	методе	циљеви и задаци
-посете позоришту, музеју -учествовање у активностима поводом Дана школе, школским приредбама, такмичењима...	-посете културним установама -јавни наступи -учешће у приредбама	-дијалoшка -демонстративна -текстуална -кооперативна -стваралачка	-развијање опште културе -развијање и подстицање стваралаштва -развијање маште, оригиналности, смисла за лепо

ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК

Продужени боравак је облик организованог рада са ученицима првог и другог разреда и представља могућност да деца поред редовне наставе буду у школи још један део дана, док су им родитељи на послу. Сам рад у продуженом боравку усклађен је са васпитно – образовним задацима у редовној настави. У продуженом боравку раде два учитеља.

У продуженом боравку планира се остваривање следећих активности:

- Усклађивање активности у продуженом боравку са наставним градивом, као и са распоредом часова редовне наставе одељења чији су ученици укључени у продужени боравак
- Организовање индивидуалног рада ученика на изради домаћих задатака и савлађивању школског градива уз помоћ учитеља у продуженом боравку
- Приликом рада неопходно је користити све познате облике рада што подразумева рад у пару, колективни, индивидуални и групни рад
- Планирање самосталног рада ученика у зависности од узраста ученика, предмета, као и од брзине савладавања нових наставних области, односно психо – физичких могућности сваког појединца
- Усмеравање и мотивисање ученика од стране учитеља, уз примену разних наставних метода и техника, у циљу што успешнијег осамостаљивања ученика за даљи индивидуални рад
- Сарадња са учитељима првог и другог разреда у циљу што квалитетнијег рада са ученицима у продуженом боравку, као и размена мишљења, како би слика о напредовању сваког појединца била што потпунија
- Праћење и поштовање иницијативе од стране учитељ, кроз заједничке састанке ради континуираног међусобног информисања
- Сарадња са стручном службом
- Планирање што разноврснијих садржаја и облика слободних активности неопходних за развој свих компонената личности ученика (интелектуалне, моралне, физичке, радио- техничке, естетске...). Слободне активности подразумевају: креативне радионице и музичке, ликовне, спортске, драмско – рецитаторске активности
- Укључивање ученика у друштвена збивања средине у којој се школа налази
- Учешће у обележавању значајних датума које школа прославља
- Оспособљавање ученика за писменост (језичка, математичка, информатичка)
- Сусрети са уметницима из разних области и организовање вечери поезије
- Организовање јавних наступа
- Сарадња са родитељима деце у продуженом боравку

Циљеви и задаци рада продуженог боравка

Циљеви:

- социјални и емоционални развој деце кроз стицање потребних знања и социјалних вештина
- развијање позитивне слике о себи и самопоуздање
- развијање самоконтроле код ученика
- спремност на сарадњу, разумевање потреба других, бољи вршњачки односи
- умеће ненасилног решавања сукоба
- развијање креативности и стваралаштва
- промовисање здравог начина живота
- развој опште културе
- стицање навика лепог понашања
- важност истицања индивидуалних различитости (свако дете је јединствено; осигурава му се развој свих потенцијала)
- фокусирање на учење (истиче се важност онога што дете учи и процеса којим усваја знања)
- оспособити ученика за самостално учење
- истиче се радост учења и подстиче мотивисаност за учење
- потенцирати важност учења утемељеног на опажању процеса из окружења

Задаци:

- развијање радних навика код ученика, контрола и помоћ у изради домаћих задатака
- проширивање и продубљивање знања
- развој социјализације код деце
- обезбеђивање услова за интелектуални, емоционални, естетски, радни, социјални, психофизички развој личности детета
- организација слободних активности

Самостални рад ученика

Самосталним радом, уз сталну стручну и педагошку помоћ и сарадњу са наставником, ученици организовано и плански утврђују, продубљују, примењују и усвајају нова знања, умења и навике. Израда домћих задатака се свакодневно организује у одређено време. Домаћи задаци урађени на часовима самосталног рада се анализирају, исправљају и вреднују, али се не оцењују.

Ученици који имају тешкоће у савладавању наставног градива добијају помоћ у виду индивидуалног рада који подразумева допунске часове и додатно ангажовање наставника.

Напреднијим ученицима у продуженом боравку могу се плански и педагошки организовано задавати додатни задаци као што су:

- Читање лектире,
- Читање листова и часописа за децу,
- Коришћење енциклопедија и разноврсних материјала са звучним и звучно-визуелним садржајима,
- Меморисање краћих поетских и прозних текстова,
- Вођење дневника и календара природе и друштва,
- Гледање одређених телевизијских емисија едукативног карактера.

Активности у слободно време

Време реализације	Активности - теме	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
септембар	- ликовно изражавање - креативан рад (прављење предмета од сламки, текстила, папира, гипса...) - понашање у саобраћају, (илустрације) - израда паноа („Деца у саобраћају“) - правила понашања у школи - спортске и друштвене активности („Фудбал“, „Између две и четири ватре“, „Иде маца око тебе“, „Човече, не љути се“, Музичке столице, Школица, игре вијачом, игре ластисом, решавање дечијих енигматских и логичких игара, разноврсна подржавања покрета људи и животиња	- слушају - посматрају - описују - упоређују - цртају - праве - трче - вежбају - такмиче се	- сугерише - поставља проблем - подстиче - дискутује - анализира - мотивише	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- развијање ученичких способности опажања и посматрања. - оспособљавање ученика за коришћење разноврсног материјала - оспособљавање ученика за живот и рад у колективу - развијање такмичарског духа
Октобар	- дечја недеља - еко радионице - креативан рад (прављење слика од опалог лишћа) - говорне и језичке вежбе (састављање приче на основу датих слика; прављење нових речи) - посматрање јесењих промена у природи - певање и слушање музике - израда паноа (Јесен) - спортске и друштвене игре	- истражују - прикупљају материјале - цртају - сликају - дискутују - изводе закључке - певају - вежбају и такмиче се	- координира радом, помаже у стварању тима и групе, - упућује на изворе сазнања, - сугерише - дискутује - мотивише	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- богаћење речника новим речима и развијање осећаја за реченицу - развијање смисла за тачност и естетски доживљај - развијање колективног духа и осећаја за групни рад - развијање и неговање љубави према музици - неговање правилних хигијенских навика

новембар	- ликовно изражавање ученика - кративан рад (прављење дечијих инструмената и играчака) - еко радионица - друштвене и спортске игре у просторијама - израда паноа (Школски прибор, и научена слова)	- упоређују - цртају - сликају - праве - вежбају - такмиче се	- сугерише - поставља проблем - подстиче - анализира - мотивише	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- развијање перцепције, пажње, мишљења и закључивања - развијање уредности, тачности, маште, размишљања, процене свог и туђег рада - оспособљавање за практичан рад - развијање ликовних доживљаја - развијање колективног духа
децембар	- креативна радионица - креативан рад (украшавање јелке и прављење маски за маскембал) - припрема приредбе за дочек Нове године - шетња и игре на снегу - израда паноа („У сусрет Новој години-Новогодишњи пано жеља) - уређење и украшавање учионице	- истражују - прикупљају материјале - цртају - праве - дискутују - анализирају - изводе закључке	- координира радом - помаже у стварању тима и групе - упућује на изворе сазнања - подстиче - дискутује - анализира - мотивише	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- оспособљавање за примену стечених знања - развијање маште и стваралаштва - развијање креативности и међусобне сарадње, - развијање осећаја за ритам и координацију покрета - неговању љубави према зимским чаролијама
јануар	- говорна вежба (Прославили смо Нову годину и Божић) - шетња и игре на снегу (правимо фигуре од снега, Снешко Белић, Ледени град) - спортске и друштвене игре по избору ученика - уређење паноа (игре на снегу, Свети Сава)	- причају - активно слушају - вежбају - такмичесе	- координира радом - помаже у стварању тима и групе - упућује на изворе сазнања - подстиче - мотивише	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- богаћење речника, -вежбе у усменом изражавању - неговање групног облика рада - учествовање у организовању уметничких активности - подстицање и развој креативности

фeбруар	- говорна вежба (Доживљај са зимског распуста) - еко радионица - спортске игре на снегу - друштвене игре у просторијама - изражајно усмено изражавање, читање занимљиве дечје литературе и часописа за децу	- причају - читају - такмичесе - изводе сакључке	- сугерише - поставља проблем - подстиче - анализира - мотивише	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- развијање правилног и лепог изражавања - неговање другарства - даљи развој физичких способности - развој критичког мишљења - неговање изражајног читања
март	- креативан рад (прављење букета од сувог и свежег цвећа и креп папира, весници пролећа, израда честитки са Осми март...) - читање песама и састављање стихова о мајци - припрема приредби за Осми март - уређење паноа (Осми март Дан жена) - говорна вежба (И речи се друже – на основу приче по сликама) - еко радионица	- истражују - прикупљају материјал - чистају и рецитију - цртају праве - дискутују и анализирају - изводе закључке - причају	- координира радом - помаже у стварању тима и групе - упућује на изворе сазнања - подстиче - мотивише	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- развијање ученичких способности посматрања и опажања, логичко, стваралачког и апстрактног мишљења - развијање оспособљености за тимски рад - неговање изражајног читања и рецитовања - развијање и неговање такмичарског духа
април	- креативан рад (прављење корпица за јаја, украшавање ускршњих јаја) - читање текстова по избору ученика - изражајно рецитовање - слушање музике и играње народних игара - уређење паноа (Дан планете земље)	- истражује - прикупљају материјале - читају и рецитију - цртају и праве - дискутују и анализирају - изводе закључке - слушају музику - такмичесе	- мотивише - координира радом - помаже у сварању група и тимова - упућује на изворе знања - ослобађа од треме - развија слободно мишљење	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- неговање изражајности при читању и рецитовању - развијање осећаја за склапање боја - развијање креативности и стваралаштва - развијање координације покрета уз музику - развијање осећаја за колективни рад - неговање навике очувања животне средине

мај	- изражајно читање и драматизација текстова - посета приредби за Дан школе - спортске, музичке и друштвене игре - ликовно изражавање - уређење паноа (Све цвета и све расте) - обилазак околине, посета Железничком музеју	- читају - имитирају, глуме - причају, посматрају - изводе закључке - такмиче се	- сугерише - подстиче - анализира - мотивише - развија кооперативно ст, самопоуздање	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- правилна примена стечених знања - увежбавање читања са разумевањем - подстиче на слободно причање - стицање навика и оспособљавање ученика за коришћење различитих извора знања - поштовања правила игре и поседовање спортске културе - упознавање знаменитости и лепоте места и околине и сварање навика за њихово чување
јун	- спортски живот (игре у школском дворишту, такмичење, игре у природи) - припрема приредбе за крај школске године - уређење паноа (У сусрет лету) - читање, рецитовање, драматизација - певање и слушање музике	- имитирају - глуме - сликају - рецитију - певају - такмиче се	- разговара - процењује - закључује	- фронтални индивидуални - групни - рад у пару	- правилна примена стечених знања - неговање такмичарског духа - неговање навике учествовања у тимском раду - неговање изражајности у читању и рецитовању - неговање осећаја за поштовање и уважавање туђег мишљења.

Екскурзија и настава у природи

Циљ наставе у природи и екскурзије

Настава у природи и екскурзија су ваннаставни облици образовно-васпитног рада који се остварује ван школе. Циљ је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем, појава и односа природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени боравак ученика.

Задаци наставе у природи и екскурзије

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи и екскурзије су: проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање начина живота људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и зравих стилова живота; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ:

- Стицање нових сазнања
- Развијање интересовања за природу и развијање еколошких навика
- Развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима
- Развијање позитивних социјалних односа међу ученицима

Екскурзија

Садржај места и објекти које треба посетити	Начин и поступак остваривања		
	Образовно- васпитна област	Активности у образовно-васпитном раду	Циљеви и задаци
Излет: Пожега - Ужице (посета Народном музеју) - Сирогојно (музеј-Старо село) - Златибор (шетња и обилазак туристичког места Златибор и упознавање са културно-историјским споменицима; возња туристичким возићем) - Пожега Време извођења: мај – један дан	Српски језик Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Физичко васпитање	разговор, посматрање, упоређивање, дружење, певање, упознавање, проширивање знања, корелација међу предметима	упознавање на терену онога што је у првом разреду научено из наведених наставних области; упоознавање и проширивање знања о културно – историјском наслеђу

ЦИЉ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ:

- Побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности
- Задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром
- Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена
- Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу
- Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе
- Социјализација ученика и стицање искуства у колективном животу уз развијање толеранције и одговорног односа према себи и другима, окружењу и културном наслеђу.
- Предлог за извођење наставе у природи у првом разреду, у мају, на Тари, Златибору или Дивчибарама.

Настава у природи

Предлог за начин и поступак извођења наставе у природи

дестинација	Тара	Златибор	Дивчибаре
време реализације	мај	мај	мај
трајање	7 дана	7 дана	7 дана
смештај - категорија објекта, структура смештаја и начин услуживања	- хотел – друге или треће категорије (4 или 3 звезде); - собе – са 2 или 3 кревета (без кревета на спрат) са купатилом и тоалетом у свакој соби; собе у главном објекту, никако депанс. - услуге – 3 obroka (доручак, ручак, вечера) и ужина; време послуживања у договору са реализаторима, наставницима и према дневним активностима ученика. Коришћење просторија за учионицу и дневни боравак са ТВ-ом. Бесплатан Wi-fi интернет 24 часа дневно. Спортски терени.		
садржај активности, посете културно-историјским споменицима	Настава у природи била би изведена за ученике првог разреда чији родитељи су дали сагласност, у објекту где је могуће извођење наставе и ваннаставних садржаја. За ученике који не одлазе на наставу у природи организује се настава у матичној школи. Реализација наставе у природи омогућава стицања нових и систематизацију већ усвојених знања. Ученици ће бити упознати са природно-географским карактеристикама краја, флором и фауном, обичајима, значајним културно-историјским, привредним и туристичким објектима краја који се могу посетити. Приликом посете одређеним објектима или током путовања кроз поједине крајеве ученике ће информисати наставници, кустоси, водичи... Ради пријатног расположења током путовања ученици би у аутобусу певали и слушали песме по свом избору или научене у школи. Поред наставе ту су и спортско-рекреативне и културне активности, квизови, игре и одмор, са циљем да се што више наставних и ваннаставних садржаја реализује у природном окружењу. У зависности од дестинације садржаји могу бити различити.		
Начин реализације	Током седмодневног боравка планирана је реализација образовно-васпитних садржаја из наставних предмета: Српски језик, Математика, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура и Физичко васпитање према текућем оперативном месечном плану за први разред;. Током реализације наставе у природи настава ће бити усклађена са условима смештаја туристичког објекта.		
	Образовно-васпитна област	Активности у образовно-васпитном раду	Циљеви и задаци
	Српски језик (5 часова)	посматрање, причање, описивање, читање, писање	богаћење речника, развијање способности посматрања и уочавања богатства облика, боја, звукова у природи, изражавање сопственог утиска
	Математика (5 часова)	упоређивање, закључивање израда задатака	утврдити и продубити стечена знања о сабирању и одузимању, примена стечених знања кроз решавање текстуалних задатака из свакодневних ситуација
	Свет око нас (2 часа)	разгледање, препознавање, именовање, уочавање сличности и разлика	развијање одговорног односа према окружењу, уочавање и опажање живе и неживе природе у непосредној околини
	Ликовна култура (1 час)	посматрање, уочавање, преобликовање	подстицање оригиналности креативности код ученика
	Музичка култура (1 час)	певање, слушање музике, играње	учење нових песама, подстицање расположења и ведрине
	Физичко васпитање (3 часа)	саладавање природних препрека, шетање, трчање, одржавање личне хигијене	развијање издржљивости и истрајности, развијање хигијенских навика